

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร

การวิเคราะห์เสถียรภาพภายนอกของประเทศไทย : ดุลยภาพ

เงินบาทในตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

โดย

นางสาวชูศรี ปฏิพัทธ์สกุล

มิถุนายน 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนที่ก่อให้เกิดเสถียรภาพภายนอก ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิแบบช่วงระยะเวลาเป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 ถึง ปี พ.ศ. 2539 รวมจำนวน 40 ปี โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เป็นตัวแทนอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศ นำมาคำนวณแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) โดยการลดรูปสมการตามทฤษฎีดุลการชำระเงิน เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อดุลยภาพเงินบาทที่ก่อให้เกิดเสถียรภาพภายนอกประเทศ ปรากฏปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพเงินบาทตามทฤษฎี 3 ปัจจัยด้วยกัน คือ 1) ระดับราคาสินค้า (p) ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นตัวแทน ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศไทย (CPI), ดัชนีราคาผู้ค้าส่งประเทศไทย (WPI), ดัชนีราคาผู้บริโภคเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา และดัชนีราคาผู้ค้าส่งเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา 2) รายได้ (y) ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นตัวแทน ได้แก่ รายได้ประชาชาติของไทย (Nominal GNP หรือ Market GNP), รายได้ประชาชาติที่แท้จริงของไทย (Real GNP), ดัชนีรายได้ประชาชาติที่แท้จริงของไทย และดัชนีรายได้ประชาชาติที่แท้จริงเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา 3) อัตราดอกเบี้ย (r) ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นตัวแทน ได้แก่ อัตราส่วนลดธนาคารของไทย (Discount rate) และผลต่างอัตราส่วนลดธนาคารไทยกับสหรัฐอเมริกา จำแนกการวิเคราะห์ตามลักษณะตัวแปรออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) Present Variables 2) Lag Variables และ 3) Differencing Variables ปรากฏเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ทั้งหมด 96 แบบจำลอง

ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏตัวแปรซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพ
เงินบาท ได้แก่ ตัวแปรที่มีลักษณะเป็น Present Variables ดังนี้

(1) ดัชนีราคาผู้บริโภคของไทย ซึ่งเป็นตัวแทนระดับราคาสินค้าโดยทั่วไป (p) ตาม
ทฤษฎี มีปฏิภาคโดยตรงกับอัตราแลกเปลี่ยน ($p \uparrow \Leftrightarrow E \uparrow$)

(2) ดัชนีรายได้ประชาชาติที่แท้จริงเปรียบเทียบระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น
ตัวแทนรายได้ (y) ตามทฤษฎี มีปฏิภาคตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยน ($y \uparrow \Leftrightarrow E \downarrow$)

(3) อัตราส่วนลดธนาคารไทย ซึ่งเป็นตัวแทนอัตราดอกเบี้ย (r) ตามทฤษฎี มีปฏิภาค
ตรงกันข้ามกันกับอัตราแลกเปลี่ยนเช่นเดียวกับตัวแทนรายได้ ($r \uparrow \Leftrightarrow E \downarrow$)

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements of the degree of Master of Science in Agricultural Economics

**AN ANALYSIS OF THE EXTERNAL STABILITY OF THAILAND
EQUILIBRIUM OF BAHT IN FOREIGN EXCHANGE MARKET**

By

CHOOSRI PATIPATSAKUN

June 2000

Chairman: Assistant Professor Banchar Triwittayakun
Department/Faculty Department of Agricultural Economics and Cooperatives,
Faculty of Agricultural Business

The objective of this study was to find out factors affecting exchange rates leading to external stability. Secondary annual data during 1957 - 1997 used. The exchange rate of Baht per U.S. Dollar was employed in foreign exchange market and computed by means of multiple regression of the ordinary least square method (OLS) and reduced according to the balance of the payment theory factors affecting the exchange of Baht equilibrium according to the theory were 1) price level (p) variables included Consumer Price Index of Thailand Wholesale Price Index of Thailand (WPI), Consumer Price Index compared between Thailand and the United States and Wholesale Price Index compared between Thailand and the United States; 2) Income (y) variables included Gross National Product of Thailand (GNP), Real Gross National Product of Thailand (Real GNP), Real Gross National Product Index of Thailand and Real Gross National Product compared between Thailand and the United States; and 3) Interest rate (r) variables included Discount Rate of Thailand and Difference in Discount Rate between Thailand and the

United States. The analysis revealed 3 types of variables: 1) Present Variables, 2) Lag Variables and 3) Differencing Variables. The total of 96 models were used in the analysis.

The results of the analysis indicated the present variables affecting the equilibrium of Baht in foreign exchange market as follows

(1) consumer price index which represented the price levels of goods (p) was directly related with the exchange rate ($p \uparrow \Rightarrow E \uparrow$);

(2) real gross national product index compared between Thailand and the United States which represented income (y) was inversely related with the exchange rate ($y \uparrow \Rightarrow E \downarrow$) and

(3) discount rate which represented the interest rate (r) was inversely related with the exchange rate ($r \uparrow \Rightarrow E \downarrow$).